

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
 BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
 BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÁT
 TRADITIO ET EXCELLENTIA

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
 Cluj-Napoca, RO-400084
 Tel.: 0264-40.53.00
 Fax: 0264-59.19.06
rector@ubbcluj.ro
www.ubbcluj.ro

Nr. 23/17.03.2014

Punct de vedere asupra clasării UBB în evaluări internaționale

Pozițiile (Top-3) principalelor universități românești în clasamente internaționale care evaluează global (ca întreg) o universitate sunt ilustrate în Tabelul 1. Pe de altă parte, universitățile românești nu apar în clasamente internaționale majore precum: Academic Ranking of World Universities (ARWU-Shanghai Ranking); The World University Ranking (Times Ranking); Performance Ranking of Scientific Papers for World Universities (NTU-Taiwan Ranking).

Tabelul 1. Marile universități românești, în clasamentele internaționale.*

Clasament Anul	URAP	QS	SCImago
2009	-	UB-501+; UBB-601+; PR: ultimii 5 ani	UPB-874; UB-1175; UBB-1215; PR: 2003-2007
2010	UB-727 (B++); UBB-941 (B+); UAIC-1261 (B+); PR: 2005-2009; 2009	-	UPB-777; UBB- 1132; UB-1191; PR: 2004-2008
2011	UBB-732 (B++); UB-774 (B++); UAIC-1324 (B+); Pr: 2006-2010; 2010	UAIC-601+; UVT-601+; PR: ultimii 5 ani	UPB-698; UBB- 1044; UB-1140; PR: 2005-2009
2012	UB-740 (B++); UBB-909 (B+); UPB-1091 (B+); PR: 2007-2011; 2011	UAIC-601+; UB-601+; UBB- 601+; UVT-601+; PR: ultimii 5 ani	UPB-613; UBB-939; UB-1099; PR: 2006- 2010
2013	UB-733 (B++); UPB-751 (B++); UBB-869 (B++); PR: 2008-2012; 2012	UAIC-701+ (348- <i>international faculty</i>); UB- 701+ (308- <i>employer reputation</i>); UBB-701+; UVT-701+; PR: ultimii 5 ani	UPB-546; UBB-880; UB-1050; PR: 2007- 2011

[*http://danieldavidubb.wordpress.com/2014/03/01/ubb-si-universitatile-romanesti-traditionale-in-rankingurile-universitare-o-analiza-succinta-cu-implicatii-academice/](http://danieldavidubb.wordpress.com/2014/03/01/ubb-si-universitatile-romanesti-traditionale-in-rankingurile-universitare-o-analiza-succinta-cu-implicatii-academice/)

Legendă: UAIC-Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași; UB-Universitatea din București; UBB-Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca; UPB-Universitatea Politehnica din București; UVT-Universitatea de Vest din Timișoara.

URAP: University Ranking by Academic Performance; QS: TopUniversities (QS-Ranking); SCImago: SCImago Institutions Rankings. PR: perioada de raportare (aceasta variază în funcție de indicator, dar am prezentat-o cu valoarea cea mai importantă).

Este de menționat și că în 2013 UAIC și UB au pătruns în Top-500 (QS-Ranking) ca structuri academice evaluate global, prin prisma unor indicatori țintă: *employer reputation* pentru UB și *international faculty* pentru UAIC. Aceasta arată un dinamism al UB și UAIC, cel puțin pentru acești indicatori, mai mare ca al UBB.

PE DOMENII UNIVERSITARE

- **ARWU-Shanghai Ranking (Top-500)**
 - **UBB** este singura universitate din România care a pătruns în anul 2013 în ARWU-Shanghai Ranking, prin domeniul matematică (101-150). Perioada de raportare (PR) a lucrărilor este 2011-2012.
- **QS-Ranking (Top-200) (PR: ultimii 5 ani)**
 - **UVT:**
 - 2014: limbi moderne (151-200)
- **QS-Ranking (Top-200+) (PR: ultimii 5 ani). Notă:** datele pentru Top-200+ nu sunt publice pe siteul QS, ci sunt preluate din analiza ziarului Gândul, care nu precizează exact sursa)
 - **UAIC**
 - 2014: limbi moderne (251-300)
 - **UB**
 - 2014: limbi moderne (251-300); matematică (301-400); fizică și astronomie (301-400)
 - 2013: media și comunicare (151-200); limbi moderne (151-200)
 - 2012: media și comunicare (151-200); literatura și limba engleză (151-200)
 - **UBB**
 - 2014: limbi moderne (301-400); matematică (251-300)

CS consideră că merită adresate felicitări colegilor care au contribuit la plasarea UBB mult mai sus decât multe alte universități – și în special colegilor din domeniile Matematică și Limbi Moderne, nominalizați în clasamentele respective. Este opinia noastră că UBB, și multe dintre domeniile sale, pot și trebuie să se claseze mai sus.

Ca o universitate cu tradiție, care tinde spre excelență, UBB trebuie să promoveze și să se definească prin specializări avansate. UBB este însă o universitate complexă, cu programe la nivel de licență, masterat și doctorat/postdoctorat.

Licența, în sistemul Bologna, promovează introducerea în specializare și culturalizarea academică a unui număr mare de studenți, pentru a deveni **buni cetățeni**. Așadar, aici este nevoie de cadre didactice dedicate învățării centrate pe student și învățării prin cercetare educațională.

Programele de masterat încheie prima etapă a formării profesionale/a specializării. Aici este nevoie de învățare prin **cercetare avansată**.

La nivel de **doctorat/postdoctorat** specializările sunt împinse spre **frontiera cunoașterii**, cercetarea mentorată având un rol cheie. Așadar, indicatorii academici sunt complecși, reflectând atât activități de cercetare avansată, cât și activități educaționale, ambele contribuind apoi la prestigiul academic.

Înțelegând aceste nuanțe, putem dezvolta specializări competitive care să pătrundă în topuri internaționale, care apoi, atunci când vor atinge o masă critică, vor permite universității să pătrundă în topuri și ca structură globală. În paralel, o politică organizațională înțeleaptă, care să stimuleze dezvoltarea și organizarea autonomă (ex. în departamente/facultăți de profil, corespunzând modelelor internaționale) a specializărilor competitive, alături de unirea în structuri mai generale a specializărilor care nu sunt încă competitive academic și/sau financiar – până la maturizarea lor academică și/sau stabilizarea lor financiară –, este o strategie complementară care poate crește competitivitatea universității.

Sumarizând pragmatic cele spuse mai sus, în acest context atragem atenția asupra parametrilor luați în considerare la evaluări și clasificări efectuate de organisme internaționale de prestigiu, făcând apel la departamentele de resort pentru măsuri organizate în vederea îmbunătățirii poziției UBB:

1. **Reputația** – atât cea în mediu academic cât și cea în rândurile angajatorilor. Spre exemplu, în clasamentul QS ele contează în **proporții ce definesc rezultatul final (cca 50%)**. UBB în acel clasament are un scor zero. Acest parametru este **colectat din răspunsuri ale experților** în domeniu – un **sistem peer-review** așadar, **calitativ** (fără a număra lucrări, cărți, citări, etc). Este deci pur o problemă de imagine, și este evident că avem loc pentru îmbunătățiri majore, pentru a convinge mediul academic și cel economic de faptul că facem lucrurile de calitate și așa cum trebuie. **Este un parametru controlabil de UBB și fără investiții majore în infrastructură sau personal**, și fără reforme majore (deși e evident ca ele pot ajuta suplimentar). Ca variațiuni pe această temă apar în unele clasamente numărul de premianți Nobel sau Fields, sau elemente similare.
2. **Raportul studenți/profesori** - un alt parametru **controlabil de UBB**, ca și Reputația de la punctul anterior. În clasamentul QS el contează în **proporție de cca 20%**.
3. **Studenți internaționali** – din nou controlabil de UBB, și tot fără investiții majore (cel puțin în primă fază). În clasamentul QS contează în proporție de 5%. La fel (tot cu 5%) pentru **cadrele didactice internaționale**.
4. **Citări per cadru didactic** în BDI (cu alte cuvinte, impactul publicațiilor). Spre exemplu QS folosește baza de date internațională Scopus, și criteriul contează în **proporție de 20%**. Ca variațiuni pe această temă, clasamente precum Scimago sau ARWU alocă parametri separați pentru evaluarea impactului publicațiilor – fie factorul de impact (în diverse forme), fie numărul de lucrări în reviste de prestigiu excepțional precum Nature și Science, fie indicele H (număr de lucrări citate de cel puțin H ori).
5. **Numărul de publicații** – esențial/definitiv în clasamente precum ARWU sau Scimago, dar doar indirect în QS (în sine, acolo nici nu există ca indicator). Acest punct, ca și cel anterior, depinde direct de cercetători – și de condițiile pe care le au.

Se pot preconiza astfel **măsuri concrete** pe următoarele direcții, dintre care pe majoritatea se acționează deja și trebuie doar accelerate:

1. **Imagine:** apreciem că UBB are încă **o imagine ce nu reflectă în mod just** realizările angajaților și studenților săi. Se poate acționa pe următoarele direcții:
 - a. **Legătura cu societatea** – cursuri deschise/de vară, cursuri post-universitare, vizite în școli
 - b. **Legătura cu mediul economic** – contracte instituționale, internship-uri, proiecte în parteneriat
 - c. Mas-media - un **program diversificat centralizat** al UBB de promovare a direcțiilor didactice, dar și a unui număr cât mai mare de grupuri de cercetare și realizări. Aceste realizări trebuie însă filtrate academic pentru a proteja universitatea de (1) stabilirea administrativă, nu academică a valorii profesionale și a excelenței și (2) autopromovări prin teme marginale/revolute.
 - d. Modul în care **angajații iau atitudine publică față de propria instituție.**
 - e. Transparența instituțională:
 - i. Concursurile pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare trebuie să fie prilejuri de mândrie pentru UBB, unde candidații să își illustreze înalta ținută academică în prelegeri larg popularizate.
 - ii. O popularizare mai accentuată/structurată, și o eficientizare, a facilităților pe care le oferă UBB angajaților
 - iii. O evaluare a modului în care UBB interacționează cu instituțiile care colectează date ce pot fi utile pentru clasamente internaționale, pentru a asigura livrarea promptă a celor mai actualizate date
 - f. Stabilirea unor criterii academice – de cercetare și educaționale – de referință pentru universitate, care să corespundă criteriilor CNATDCU și celor utilitate în rankingurile internaționale. Se poate face o evaluare a specializărilor existente, prin prisma criteriilor principale utilizate de rankingurile internaționale majore, pentru a înțelege unde este nevoie de o reorganizare în sensul dezvoltării autonome și/sau comasării, cu acordul comunității academice implicate în acele specializări.
 - g. Întărirea legăturii, în conștiința publică în general și în domeniul academic în special, dintre UBB și numele care o definesc .
 - i. O atenție specială către numele Babeș și Bolyai; ca exemple, demararea unor serii de conferințe de specialitate, de amploare/impact încercat a fi semnificativ, listarea pe pagina de internet a unor realizări marcante ale celor doi cercetători astfel încât site-ul UBB să devină o resursă preferată de informații legate de ei.
 - ii. Implicarea mai activă a alumnilor UBB și a doctorilor honoris causa în activități de impact public și academic legate de UBB. Pentru doctorii honoris causa, secțiuni de pagini de internet dedicate pe site-ul UBB.

2. Acoperirea posturilor vacante. Pe de altă parte este necesar la UBB să facă lobby pentru reorganizarea sistemului de finanțare a universităților din România, astfel încât să dispară presiunea de a căuta un raport mare studenți/cadre din motive strict pecuniare. CS a avut deja un punct de vedere public pe această din urmă temă.
3. O politică mai proactivă la nivel internațional, pentru recrutare. Nu avem cunoștință să existe un program unitar de promovare la nivel internațional în privința recrutării de studenți. Fixarea unui barem de procentaj de cadre didactice internaționale și urmărirea aplicării sale la fiecare facultate.
4. Impactul publicațiilor:
 - a. Extinderea aplicării unor baremuri de evaluare similare celui pentru bursele tinerilor cercetători UBB 2013, cu accent pe judecăți calitative, cu implicarea CS și a unor evaluatori externi. Scopul este de a promova și pretinde calitate în înțelesul cel mai competitiv. Consecutiv, impunerea de standarde suplimentare pentru ocuparea posturilor didactice.
 - b. Premiera selectivă a rezultatelor de mare impact
 - c. Relevant și pentru capitolul prestigiu, susținerea direcțiilor de excelență, care oferă un avantaj competitiv UBB față de alte universități. Prin aceasta înțelegem permiterea dezvoltării neîngrădite a specializărilor care deja au demonstrat impact notabil – dezvoltare la nivel de grup/centru/institut, dar și din punct de vedere al unor departamente, linii de specializare/studiu, sau chiar facultăți. Complementar, condensarea în entități mai mari, mai interdisciplinare, a celor care încă nu au rezultate.
5. Numărul de publicații:
 - a. Un procentaj non-neglijabil de cadre UBB nu publică lucruri relevante pentru clasamentele internaționale, iar un procentaj de asemenea non-neglijabil publică sub posibilități. Sunt necesare măsuri administrative pentru schimbarea acestei situații, atât în privința actualilor angajați cât și a celor ce se prezintă la concursuri.
 - b. Susținerea revistelor UBB care au acces deja la nivele de indexare ce le fac relevante pentru clasamentele internaționale. O politică de consolidare, unificare, eficientizare pentru restul.